

Uzņēmējdarbība – no idejas līdz sapņu īstenošanai

Inga Kalva-Miņina

Daudzi no mums ir sapņojuši kādreiz uzsākt savu uzņēmējdarbību. Vieni, tiklīdz šī ideja uzradusies, iecerēto arī cenšas īstenot, citi – gaida īsto brīdi. Bet vislabākais veids, kā kaut ko uzsākt, ir beidzot sākt darīt, jo tikai tad var saprast, vai izvēlētais ceļš ir bijis pareizs. Šajā reizē jums, lasītāji, piedāvājam ielūkoties divos interesantos Latgales uzņēmēju stāstos – viens ir uzņēmums, kas jau vairākus gadus darbojas ēdināšanas nozarē, otrs – nesen uzsācis darboties kokapstrādes nozarē. Bet gan vienu, gan otru uzņēmumu ir izlolojusi vislabākā komanda – ģimene, kas kopīgi strādā, lai īstenotu iecerēto.

Cep gardas pankūkas gan maziem, gan lieliem

Foto no Baltalkšņu ģimenes arhīva

Čaklā un saliedētā Baltalkšņu ģimene – mamma Anita, tētis Juris un bērni Rēzija, Eva un Toms

Uzņēmums «Mūsu pankūkas» Rēzeknē ir ļabi zināms – ANITA un JURIS BALTALKŠŅI ir bieži redzami dažādos pasākumos un tirdziņos, piedāvājot cilvēkiem plānās pankūkas ar dažādiem pildījumiem. Šis ir ģimenes uzņēmums, kurā darbojas ne tikai abi vecāki, bet arī viņu trīs bērni – Rēzija, Eva un Toms –, palīdzot veikt nelielākus darbus. Darbošanās savā uzņēmumā nav vienīgā Anitas nodarbe – daudzi viņu zina arī kā zidīšanas konsultanti, dūlu, Baha ziedu terapijas speciālisti. Tomēr šoreiz, satiekoties Baltalkšņu mājās, mūsu saruna ir par ģimenes izlolo to uzņēmumu ar silto un sirsniņo nosaukumu «Mūsu pankūkas». Jāpiebilst, ka uzņēmuma idejas autore ir tieši Anita, kurai, starp citu, jau kopš bērnības garšo un padodas cept plānās pankūkas.

Izrādās, 2008. gadā kopā ar deju kolektīvu «Dzīga» viesojoties Bulgārijā, Anitai atmiņā palika kāda meitene, kura pludmalē uz lielas pannas cepa plānās pankūkas jeb krepes (crepes). Tā likās lieliska ideja, ko īstenot pašiem Latvijā, jo līdz tam Anita neko tādu te nebija redzējusi. Darbs bankā vairs nešķita vilinošs, bet doma par iespēju cept pankūkas brīvā dabā likās kā sapnis. Tā kā tolaik abiem ar vīru bija darbs, tad viņi saprata, ka pankūku cepšanai nebūs laika. Vēlāk dzīve radīja tādas apstākļus, kas bija labvēlīgi, lai beidzot šo ideju realizētu. Pēc otrā bērna piedzimšanas Anita zināja, ka darba bankā vairs nebūs, tādēļ tas bija pamudinājums īstenot šo ideju.

«Meitai Evai tolaik bija trīs mēneši, un mēs sapratām – darām tagad. Tā 2014. gada 1. maijā nolēmām, ka īstenošim šo ideju, un pirmais pasākums, kurā piedalījāmies, notika 29. maijā – tas bija mākslas un mūzikas festivāls «Seven Hills» Rēzeknē. Pēc tam bija Līgo svētki – no pulksten 12 dienā līdz 12 nakts strādājām, pie mums visu laiku cilvēki stāvēja rindā. Bija tikai viena panna, un vīrs viens pats strādāja. Pēc šī pasākuma vīrs teica – kāpēc mēs agrāk nesākām cept? Āķis bija līpā,» atceras Anita.

Biznesa ideju noskata ārzemēs

Plāno pankūku tēma Anitai ir tuva jau kopš bērnības, kad septiņu gadu vecumā viņa pati patstāvīgi cepa šos gardumus, kas joprojām garšo gan viņai, gan citiem ģimenes locekļiem. Bet uzņēmuma «Mūsu pankūkas» stāsts sākās ar ārzemēs noskatītu ideju, kas ilgi virmoja prātā, gaidot to īsto brīdi, kad varētu tikt realizēta.

Foto no Baltalkšņu ģimenes arhīva

Dažādu pasākumu laikā Rēzeknē uzņēmums «Mūsu pankūkas» ir sastopams Festivāla parkā

Foto no Baltalkšņu ģimenes arhīva

Ja pirmsākumos pankūkas tika ceptas uz vienas pannas, tad tagad uzņēmumam ir jau sešas pannas, – līdz ar to Juris un Anita paralēli var darboties divos pasākumos

Foto no Līznavas muļžas arhīva

Pankūkas ar dažādiem pildījumiem

«Pasākumi vairāk notiek sestdienās, svētdienās. Ir arī privāti pasākumi darba dienās, piedalāmies bērnu un jauniešu nometnēs, ballītēs. Priecājamies piedalīties kāzās, jo – kāpēc otrā dienā brokastis kāzu ciemiņiem jāēd soļņanka, var taču ēst pankūkas!» saka Anita.

Kad jautāju, kuras ir klientu visiecienītākās plānās pankūkas, Anita atklāj, ka pieaugušajiem patīk ar šķiņķi un sieru, bet bērniem – ar «Nutellu», lai tik saldāk būtu: «Mūsu patentētā pankūka ir ar «Nutellu» un «Skittles». Nekur citur Eiropā tāda nav redzēta, tā ir mūsu ideja šādu garšas salikumu izveidot. Agrāk to saucām par bērnu prieku.» Tā kā mūsu sarunu asistē Anitas meitas Eva un Rēzija, tad jautāju, kuras pankūkas viņām šķiet visgardākās, un saņemtu atbildi – plānās pankūkas ar «Kinder Bueno» un banāniem, kā arī ar citronkrēmu. Jāteic, ka uzņēmums «Mūsu pankūkas» piedāvā izvēlēties daudz dažādu garšu pildījumus, kas uzrunās gan tos, kam patīk tradicionālas garšas, gan tos, kam patīk kas neparastāks, piemēram, kebabpankūka.

Vai Baltalkšņu ģimene bieži ēd pankūkas? «Jā, nedēļā reizi mums ir pankūkas. Dažreiz gadās neveiksmīgs pasākums, milti ir palikuši, un, lai tā neizietu postā, tad mājās ir pankūku diena,» stāsta Anita.

Piedāvā arī karameles ar apdrucku

Ja pirmsākumos pankūkas tika ceptas uz vienas pannas, tad tagad uzņēmumam ir jau sešas pannas – līdz ar to Anita ar vīru paralēli var darboties divos pasākumos. «Ja agrāk mums bija vieglā automašīna «Volkswagen Passat», kurā ietilpa viss nepieciešamais aprīkojums, lai izbraukumos ceptu pankūkas, tad tagad mums ir diezgan liels busiņš. Bez pankūkām piedāvājam arī kafiju, saldjumu, arī karameles, ko paši ražojam kopš 2017. gada,» par to, kā «Mūsu pankūkas» ir izaugušas, stāsta Anita.

Kā tad radās vēl viens uzņēmējdarbības atzars ar nosaukumu «TOP Končās», kas piedāvā karameles ar apdrucku? «Sākām piedalīties Ziemassvētku tirdziņos Rīgā, Doma laukumā. Sapratām, ka gribas piedāvāt klientiem arī ko tādu, ko cilvēks varētu iegādāties un uzdāvināt sev tuvam cilvēkam. Iedomājoties par karamelēm, uz kurām ir personalizēti uzraksti,» stāsta uzņēmēja.

Karameles top no cukura, klienti var izvēlēties 3,5 centimetru un 5 centimetru lielas karameles. Svarīgi atcerēties, ka šiem saldumiem nav ilgš derīguma termiņš – tos ietekmē laikapstākļi, konfektes nevar ilgi turēt saulē, jo tās var sacukuroties. Tā kā Anitai patīk bezatkrītumu ideja, tad, piemēram, karamele-ielūgums (uz kura uzdrukāts teksts) ir brīnišķīgs risinājums – saņem saldus «ielūgumus», izlasi un apēd to.

Kad jautāju, vai mammai un tētim darbā palīdz arī bērni, Anita atbild apstiprinoši – bērni loka kartona plāksnītes, uz kurām tiek pasniegta pankūka, tā pelnot sev kabatas naudu: «Plāksnītes ir plakanas, bet ir jāsaloka maliņas, lai pankūka nenokrīt. Visu laiku tas bija meiteņu darbs, un Eva ir jau profesionāle, zibenīgi strādā. Mazais Toms saprata, ka arī gribētu nopelnīt naudu, tad nu arī viņš sāk kartonu locīt. Kopš pagājušā gada abas meitas mums palīdz arī izbraukumos un, ja nepieciešams, var uzcept arī pankūku.»

Plāno pankūku ideja tika noskatīta ārzemēs, bet kā ārzemniekiem garšo Baltalkšņu ģimenes veikums? «Šīs pankūkas veids nāk no Francijas. Bija forši, kad uz Aglonu atbraucis frančuži, pagāršojusi mūsu pankūkas, lieļļa tās un teica, ka Francijā nav tik gardu, kādas ir mums. Nākamajā nedēļā mēs viņus satikām Rīgas svētkos. Francūži, mūs ieraugot, bija priecīgi, ka atkal varēs ēst garšīgās pankūkas,» stāsta Anita, piebilstot, ka viņi taisa pankūku mīklu, kurā ir brīvi audzētu vistu olas, īsti milti, īsts piens, nevis pulveris, kas saujkats ar ūdeni.

Apceļota gandrīz visa Latgale

Sarunas laikā Anita atzīst, ka bez kurioziem darbā arī neiztiek, piemēram, dodoties uz izbraukumiem, bieži vien kaut ko aizmirst mājās. Īpašs gadījums bijis, kad vīrs, aizbraucot uz Rīgu, saprata, ka nav paņēmis līdzīgas pannas. Tad nu braucis uz mājām, bet sieva ar visām pannām braukusi viņam pretī. Kādā citā reizē Anita, aizbraucot uz Stāmerienu, sapratusi, ka līdzīgu nav paņēmta pankūku lāpsta. «Man līdzīgu bija lielais gaļas nazis, bet tas nav pietiekami garš, lai pankūku uzceltu, nācās to darīt ar roku. Tieši tad arī cilvēku plūsma bija gana liela, sāku pat domāt, ka viņi nāca paskatīties šovu – kā es tā karstās pankūkas ar roku lieku,» atceras Anita.

«Mūsu pankūkas» ir satopamas ne tikai dažādos tirdziņos un pasākumos, bet arī Rēzeknes Kultūras un atpūtas parkā jeb Raiņa parkā. «Tas bija kovidizmisums. Bija jāpielāgojas laikam – pasākumi nenotiek, bet ēdieni līdzī nēmt drīkstēja. Tā kā parkā dzīvojas bērni ar ģimenēm, tad, lai šajā laikā sevi nodarbinātu, nolēmām ļauties šim eksperimentam. Sapratām, ka bērniem ir vajadzīga tāda vieta parkā, kur var iegādāties ko garšīgu. Ja nelīst, tad strādājam katru dienu no plkst. 12 līdz 19. Nolīst lietus, pazūd cilvēki, tad arī mēs vairs nestrādājam,» stāsta Anita, uzsverot, ka ziemā darba nav daudz un novembris esot pats

klusākais mēnesis, kad notiek gatavošanās decembra Ziemassvētku tirdziņiem. Kad daudzi vasarā atpūšas, Baltalkšņu ģimenei tas ir karstākais darba laiks. Bet, kā saka Anita, viņiem tas patīk. Pateicoties darbam, ir iespējams pabūt dažādās brīnišķīgās vietās (Rīga, Tukums, Kuldīga, apceļota visa Latgale, vien Zilupē vēl nav būs), iepazīties ar lieliskiem cilvēkiem. «Tā pa īstam laikam nemākam atpūsties, bet mēs ņeram mirkļus, piemēram, ja kāds atnāk ciemos, tad izbaudām šo laiku un atpūšamies,» stāsta Anita. Jāpiebilst, ka nesen TV ekrānos bija vērojams šovs «Vakarīņš ar savējiem», kurā piedalījās arī Baltalkšņu ģimene. Lūk, arī šī bija ļaus-

nās kaut kam jaunam un sava veida piedziņojums ārpus tik pierastās ikdienas.

Nu jau ir desmitā vasara, kopš darbojas uzņēmums «Mūsu pankūkas». Arī šogad šis gada laiks solās būt piepildīts ar dažādiem notikumiem, kuros piedalīsies arī Baltalkšņu ģimene, ceptot plānās pankūkas. Nesen pankūkas varēja nogaršot Lielajā latgaļu tirgū Ludzā, Kalsnavas arborētumā Peoniju svētkos, Līgo svētki tika aizvadīti Rēzeknē un Līksnā. 1. jūlijā «Mūsu pankūkas» varēs satikt taku skrējēju seriāla «Stīmu buks» posmā Alūksnē, 15. jūlijā – mākslu un garšu festivālā «Mākslas pikniks» Lūznāvē, 22. jūlijā – Rēzeknes no-

vada dienas svētkos, tāpat arī vēl 3×3 saietā Ludzā un Preiļos, Aglonas svētkos, Ludzā pilsētas svētkos, Rēzeknes pilsētas svētkos un citos notikumos ir plānots piedalīties.

Šo gadu laikā ģimenes uzņēmums «Mūsu pankūkas» ir pierādījis, ka pankūkas ir iecienīti ēdieni ne tikai bērnu, bet arī pieaugušo vidū. Kovida laiks iemācīja nepatīties, mairīties un iet līdzī laikam, domājot par jauniem risinājumiem, ko ieviest savā uzņēmējdarbībā. Vasarā saplānots daudz darbu, bet ir sapni, ko gribas īstenot, piemēram, realizēt ieceri par izbraukuma treneri ar izbīdāmu terasi, galdiņiem, kas top, pateicoties pašu spēkiem.

Rada koka lietas skaistākai ikdienai

Foto no Z. Amicānes personīgā arhīva

Konkursa «Laukiem būt!» finālā kategorijā «Nelauksaimniecība – ražošana» Zandas Amicānes ideja «Koka organizatoru izgatavošana» ieguva 6. vietu

Šogad pavasarī notika konkursa «Laukiem būt!» fināls, ko lauku jauniešu uzņēmējdarbības atbalstam jau vairāk nekā desmit gadus rīko Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs. Konkursā tika iesniegtas 43 biznesa idejas, pusfinālā startēja 41, bet finālā iekļuva 18 idejas. Kategorijā «Nelauksaimniecība – ražošana» 6. vietu ieguva ZANDAS ARNICĀNES (no Balvu novada Kubulu pagasta) ideja «Koka organizatoru izgatavošana», kurai tika piešķirti 150 eiro.

«Esmu no Sēlijas mazpilsētas Viesītes, ieprecējos ļoti jaunkā, kuplā latgaliešu ģimenē. Balvu novadā dzīvoju jau 16 gadus. Pēc izglītības esmu vēsturniece, vēstures skolotāja, vairāk nekā 10 gadus strādāju Balvu novada skolās par vēstures skolotāju. Pēc ceturttā bērnība ienākšanas mūsu ģimenē īstenoju sapni par savu uzņēmumu, un nu jau gadu strādāju tajā,» tā ar sevi iepazīstina jaunā uzņēmēja.

Kad aicināju Zandu uz sarunu, viņa piebilda, ka uzņēmums vēl ir ļoti jauns un nav ieguvis atpazīstamību, arī veiksmes stāsta, ar kuru dalīties, vēl neesot. Tomēr man likās interesanti par šo jauno uzņēmumu pastāstīt lasītājiem – katrs sākusim ir grūts, un, tikai soli pa solim ejot uz priekšu, iespējams veiksmīgi darboties. Turklāt, kā atklājās sarunas gaitā, Zanda ir ļoti mērķtiecīga un apguvusi daudzas prasmes, ko prot ne katrs sieviete. Tādēļ varu teikt, ka šis stāsts par uzņēmējdarbības uzsākšanu ir pat ļoti iedvesmojošs.

Kā radās ideja, ka vajag dibināt savu uzņēmumu? Kādēļ tieši kokapstrādes nozarē?

– Uzņēmumu dibināju kokapstrādes nozarē ar domu, ka vīrs man palīdzēs, un tā arī notika. Uldis nodarbojas ar kokapstrādi vairāk nekā 10 gadus, un mums bija doma, ka varētu strādāt kopā – zem viena jumta, pie vienām elektrības un apkures izmaksām. Tā radās ideja dibināt uzņēmumu SIA «Latapis», kas ir vīra izdomāts nosaukums, jo savulaik viņš savu uzņēmējdarbību sāka kā bišu stropu izgatavotājs ar zīmolu «latapis» (lat – Latvijas, apis – bite latīņu val.). Tā kā domēns jau bija aizņemts, tad izveidojām zīmolu «Latapiswood».

Piedalīties dažādos konkursos, lai iegūtu papildu finansējumu, – gan «Laukiem būt!», gan Balvu novada pašvaldības grantu konkursā. Kas jau ir īstenots, kas – tuvākajā laikā tiks paveikts?

– Uzrakstīju un piedalījos divos projektos finansējuma iegūšanai: NVA komercdarbības uzsākšanas un vietējas nozīmes «Tava biznesa ideja Balvu novadā» konkursā. Ieguva aptuveni 13 000,00 eiro materiālu un iekārtu iegādei. Sākotnēji, kā biznesa plānā bija plānojusi, uzņēmums piedāvāja funkcionāla dizaina masīvkoka plauktus, taču šobrīd jau piedāvā biroja organizatorus – monitora, portatīvā datora, klaviatūras un austiņu turētājus, portatīvā datora paliktnus ar spilvenu, virtuves dēļiņus ar gravējumu, aktivitāšu dēļus bērniem, puķu un komposta kastes, bērnu spēļu virtuves. Šobrīd strādājam pie lielformāta spēļu izgatavošanas.

Konkursā «Laukiem būt» piedalījos drīzāk aiz spītības, jo gribējās pārsteigt sevi un

Foto no Z. Amicānes personīgā arhīva

Uzņēmums ražo biroja organizatorus – monitora, portatīvā datora, klaviatūras un austiņu turētājus, portatīvā datora paliktnus ar spilvenu, aktivitāšu dēļus bērniem, puķu un komposta kastes, bērnu spēļu virtuves

Kas ir palīdzējis uzņēmumam augt? Kādu gribētu redzēt savu uzņēmumu pēc gada?

– Uzņēmumam augt palīdzējuši daudzi – Balvu novada pašvaldība, kas ir ļoti atbalstoša, un, protams, mans vīrs Uldis, kurš mani nebeidz slavēt un atbalstīt gan morāli, gan finansiāli.

Pēc gada es vēlētos, kaut uzņēmums būtu atradis savu nišu, stabilus klientus, iekārtojies jaunās ražošanas telpās, kur procesi būtu sakārtoti, efektīvāki, un tajā darbotos vēl darbinieki, lai arī es kādreiz varētu doties atvaļinājumā.

Kas vēl darbojas tavā komandā? Kā tiek dalīti darbi?

– Mana komanda esmu es ar vīru Uldi. Lai gan viņš strādā ar saviem produktiem – pārsvarā dārza tualetēm, viņš man palīdz, ja palīdzu. Taču esmu pilnībā apguvusi darbu ar visām iekārtām – ēvelēju, frēzēju, zāģēju, slīpēju, krāsoju. Pagaidām varu apvienot darbu ražošanā, mērķtiecīgā un pārdošanā. Vajadzētu, protams, kādu palīgu, tad darbi ietu raitāk.

Tā kā esi jaunā uzņēmēja, pastāsti, lūdzu, kas ir lielākie izaicinājumi, ar kuriem līdz šim nācies sastapties?

– Lielākie izaicinājumi ir ik uz soļa – vispirms ražošana, proti, kā ko izdarīt. Sākumā neko daudz nepratu, tad man apņima visu laiku prasīt vīram palīdzību, un es noskatījos, kā viņš to dara, un tagad pati daru. Tad bija internetveikala izveide, CNC apguve, rasēšana, reklāmas sociālajos tīklos, produktu ievietošana pārdošanas platformās. Un tā no janvāra visu laiku paralēli kaut ko sanāk mācīties no nulles.

Foto no Z. Amicānes personīgā arhīva

Klienti var iegādāties arī virtuves dēļiņus ar gravējumu

MAF Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
«Par projekta raksta «Uzņēmējdarbība – no idejas līdz sapņu īstenošanai» saturu atbild SIA «Vietēja»»